

***Zpráva
o vlivu na životní prostředí
2022***

SPOLANA s.r.o. Neratovice

1. Politika integrovaných systémů řízení SPOLANA s.r.o.

SPOLANA s.r.o. je součástí rafinérsko-petrochemické Skupiny ORLEN Unipetrol, která má významný podíl na českém průmyslu a je významnou organizací ve střední a východní Evropě.

Společnosti Skupiny ORLEN Unipetrol – ORLEN UNIPETROL a.s., ORLEN UNIPETROL RPA s.r.o. (včetně odštěpných závodů), PARAMO, a.s., SPOLANA s.r.o., ORLEN Unipetrol Doprava s.r.o., Butadien Kralupy a.s. a PETROTRANS, s.r.o. - se zabývají rafinérskou, petrochemickou a agrochemickou výrobou, výrobou asfaltových výrobků a mazacích a procesních olejů, výrobou plastů a chemikálií, prodejem rafinérských výrobků, chemických a petrochemických produktů, polymerů a speciálních chemikálií, vývojem, výrobou a prodejem koncentrátů pomocných látek pro polymery a modifikovaných polymerů v rámci České republiky i středoevropského regionu. Skupina zajišťuje dopravu a přepravu chemických a ropných produktů po železnici a silnici.

Společnosti Skupiny ORLEN Unipetrol mají zaveden a udržován integrovaný systém řízení, jehož součástí jsou systémy řízení kvality, ochrany životního prostředí, hospodaření s energií, bezpečnosti a ochrany zdraví při práci včetně požární ochrany a prevence závažných havárií. Naplňují principy společenské odpovědnosti (CSR).

Politika integrovaného systému řízení vychází ze základních hodnot Skupiny ORLEN Unipetrol a hodnot Skupiny ORLEN, tedy **Odpovědnost – Rozvoj – Lidé – Energie – Naše spolehlivost**. V souladu se zavedenými systémy řízení se společnosti Skupiny zavázaly dodržovat níže uvedené závazky.

ODPOVĚDNOST

- Optimalizovat technologie a receptury pro zabezpečení kvality našich výrobků a procesů a tím i pro uspokojování požadavků našich zákazníků.
- Vybírat vhodné dodavatele pro zabezpečení kontinuity dodávek surovin a služeb podle našich požadavků.
- Plnit finanční plán při dodržení kvality výrobků, bezpečnosti práce, ochrany životního prostředí a zlepšování energetické hospodárnosti.
- Sledovat vlivy na životní prostředí v důsledku podnikatelských aktivit společnosti (zejména u zdrojů znečišťování), snižovat potencionální dopad na životní prostředí.
- Předcházet znečištění v oblasti životního prostředí, monitorovat a hodnotit rizika v oblasti životního prostředí, bezpečnosti práce, havarijní prevence a požární ochrany.
- Zdokonalovat opatření ke snižování rizik vzniku havárií a nežádoucích mimořádných událostí, udržovat a testovat bezpečnostní a havarijní systémy a prověřovat účinnost havarijních plánů.
- Identifikovat a minimalizovat rizika ohrožující zdraví a bezpečnost zaměstnanců při práci, zlepšovat podmínky a navrhnout efektivní opatření pro prevenci v této oblasti.
- Dodržovat zákonné požadavky v oblasti životního prostředí, hospodaření s energií, bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, požární ochrany, havarijní prevence, provádět pravidelné hodnocení souladu s těmito požadavky.
- Plnit požadavky dobrovolných aktivit v oblastech bezpečnosti a životního prostředí, ke kterým se společnosti Skupiny zavázaly, s cílem podporovat průběžné zlepšování stanovených kontrolních položek (identifikátorů) v uvedených oblastech.
- Chránit aktiva a hodnoty Skupiny ORLEN Unipetrol, pečovat o svěřený majetek a udržovat jej v provozuschopném stavu, dbát o jeho řádné používání a uložení, chránit jej před zneužitím.
- Při změnách a zavádění nových výrobních technologií, výrobků a služeb posuzovat jejich možný vliv a dopad na bezpečnost práce a ochranu zdraví, ochranu životního prostředí, požární ochranu a prevenci závažných havárií.
- Realizovat dlouhodobý program nápravy starých ekologických zátěží.
- Odpovědnost za plnění právních a ostatních předpisů na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci všech zaměstnanců a osob pohybujících se v areálu SPOLANA s.r.o.
- Zajišťovat bezpečnost provozu a ochranu zdraví zaměstnanců v souladu se zákonnými požadavky.
- Realizovat opatření ke snižování množství škodlivin do životního prostředí, dodržovat zákonné požadavky v této oblasti.

ROZVOJ

- Zdokonalovat činnosti zaměřené na zlepšení kvality výrobků, zvýšení bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců, snížení dopadů na životní prostředí, monitorování spotřeby energií a efektivní hospodaření s energií.
- Zavádění efektivních opatření s cílem zlepšit kvalitu výrobků, zvýšit bezpečnost a ochranu zdraví zaměstnanců, snížit dopady na životní prostředí a zefektivnit hospodaření s energií.
- Zajišťovat stabilní výrobu a kvalitu našich výrobků.
- Posilovat naši pozici na trhu.
- Optimalizovat náklady na výrobu.
- Monitorovat, měřit a hodnotit procesy, stanovovat opatření pro zvyšování jejich výkonnosti za účelem neustálého zlepšování efektivnosti systémů řízení.
- Zlepšovat výkonnost v oblastech bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, požární ochrany, prevence závažných havárií, přepravy nebezpečných věcí po silnici/železnici, ochrany životního prostředí a řízení kvality produktů.
- Monitorovat informace týkající se vnímání zákazníků a přijímat opatření s ohledem na jejich očekávání a požadavky.
- Vyvíjet a vyrábět produkty s ohledem na vysoký standard kvality, bezpečnosti, environmentální výkonnosti a energetické účinnosti a být lídrem v této oblasti.

LIDÉ

- Rozvíjet komunikaci pro zachování korektních vztahů s našimi dodavateli a zákazníky.
- Rozvíjet komunikaci, informovanost a transparentnost uvnitř společnosti, včetně vzájemné informovanosti mezi společnostmi, zaměstnanci a zástupci zaměstnanců.
- Neustále prohlubovat odborné způsobilosti zaměstnanců a jasně vymezovat jejich kompetence při práci, vytvářet podmínky pro bezpečné a aktivní plnění úkolů zaměstnanců a to i s ohledem na jejich zdravotní způsobilost.
- Vzdělávat, motivovat a zvyšovat povědomí zaměstnanců, dodavatelů a zákazníků ve vztahu k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, požární ochrany, prevence závažných havárií, ochrany životního prostředí, hospodaření s energií a k zajištění kvality dodávaných produktů a služeb.
- Eliminovat a zejména předcházet zraněním, pracovním úrazům, nemocem z povolání a potencionálním nehodám.
- Zapojovat a motivovat všechny zaměstnance do procesu neustálého zlepšování a plnění cílů a cílových hodnot v oblasti kvality výrobků, ochrany životního prostředí, bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, požární ochrany, prevence závažných havárií a zlepšování energetické hospodárnosti, aktivizovat v této oblasti i externí spolupracovníky a nájemce.
- Komunikovat s využíváním všech forem vnitřní i vnější komunikace se všemi zainteresovanými stranami a prosazovat otevřený přístup k veřejnosti, zejména okolních měst a obcí. Spolupracovat s přílehlými regiony a přispívat k jejich rozvoji.
- Zajišťovat všem zaměstnancům dostupnost informací spojených se systémem hospodaření s energií, vzdělávat je v oblasti úspor energií, nových technologií a jejich dopadů na životní prostředí.
- Provozovat zařízení způsobem, který je bezpečný a chrání zdraví zaměstnanců, dodavatelů, zákazníků, dalších společností, obyvatel okolních obcí a má minimální dopady na životní prostředí, spotřebu energií a kvalitu produktů.
- Pravidelně prověřovat zdravotní stav zaměstnanců při výkonu pracovních činností a zlepšovat odbornou přípravu, rozvoj a spokojenost zaměstnanců.

ENERGIE

- Zlepšovat energetickou hospodárnost výrobních i nevýrobních procesů.
- Prověřovat výkonnost v oblasti energetické efektivnosti, stanovovat a realizovat opatření pro zlepšování energetické hospodárnosti a pro zlepšování energetické účinnosti, využívání a spotřeby energií.
- V rámci nákupních procesů využívat jako jedno z klíčových kritérií energetickou efektivitu.
- Respektovat přírodní zdroje, zejména racionálním využíváním surovin, materiálů, vod a energií.
- Plnit relevantní právní a jiné požadavky v oblasti hospodaření s energií. Přispívat k plnění národních cílů v oblasti emisí skleníkových plynů a zvyšování energetické efektivity.

- Neustále a systematicky optimalizovat spotřebu energií a s tím spojených nákladů, v dlouhodobém horizontu snižovat spotřebu energií.
- Udržovat vysokou kvalitu produktů a služeb při efektivním využití materiálů, energií a podpůrných médií.
- Spolupracovat při plnění cílů zavedeného systému hospodaření s energií s odborníky z akademické a odborné obce.
- Vyhledávat nové příležitosti, které posilují konkurenceschopnost společnosti.

NAŠE SPOLEHLIVOST

- Uspokojovat požadavky zákazníků a zdokonalovat servisní služby zákazníkům.
- Přizpůsobovat obchodní nabídky měnícím se potřebám zákazníků.
- Monitorovat změny a zajišťovat kontinuitu podnikání.
- Spolupracovat s kontraktory a dodavateli, kteří splňují požadavky společnosti na shodu se zavedenými standardy kvality, ochrany životního prostředí, hospodaření s energií, bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, požární ochrany a prevence závažných havárií. Pravidelně ověřovat výkonnost našich dodavatelů.

Obraz SPOLANA s.r.o., jako důvěryhodné, odpovědné a stabilní společnosti, posiluje realizace programu „Responsible Care“.

Management SPOLANA s.r.o. očekává od všech zaměstnanců přijetí zásady, že plnění všech povinností vůči životnímu prostředí, ochraně zdraví při práci, bezpečnosti provozu, kvalitě našich výrobků a zlepšování energetické hospodárnosti patří k nejdůležitějším základním úkolům každého zaměstnance společnosti. Totéž očekává od nájemců, vykonávajících svou činnost v areálu SPOLANA s.r.o. a externích spolupracovníků – dodavatelů.

S touto Politikou jsou seznámeni všichni zaměstnanci a jejich zástupci, je jimi pochopena a respektována, obsahuje závazek k našim zákazníkům, akcionářům a regionu.

2. Přehled vykázaných indikátorů za rok 2022

2.1 Ovzduší

	2022
Celková emise SO ₂ do ovzduší	146 t
Celková emise NO _x do ovzduší	360 t
Celková emise TL do ovzduší	4 t
Celková emise VOC do ovzduší	50 t

2.2 Odpadní vody

	2022
CHSK _{Cr} ve vypouštěných odpadních vodách	296 t
BSK ₅ ve vypouštěných odpadních vodách	17 t
NL (nerozpuštěné látky) ve vypouštěných odpadních vodách	36 t
RAS (rozpuštěné anorganické soli) ve vypouštěných odpadních vodách	7 986 t
N-NH ₄ ⁺ ve vypouštěných odpadních vodách	21 t
N _{anorg.} ve vypouštěných odpadních vodách	126 t

Vysvětlivky:

TL	tuhé látky
VOC	těkavé organické látky
CHSK _{Cr}	chemická spotřeba kyslíku dichromanem draselným
BSK ₅	biochemická spotřeba kyslíku
N-NH ₄ ⁺	amoniakální dusík
N _{anorg.}	celkový anorganický dusík

2.3 Odpady

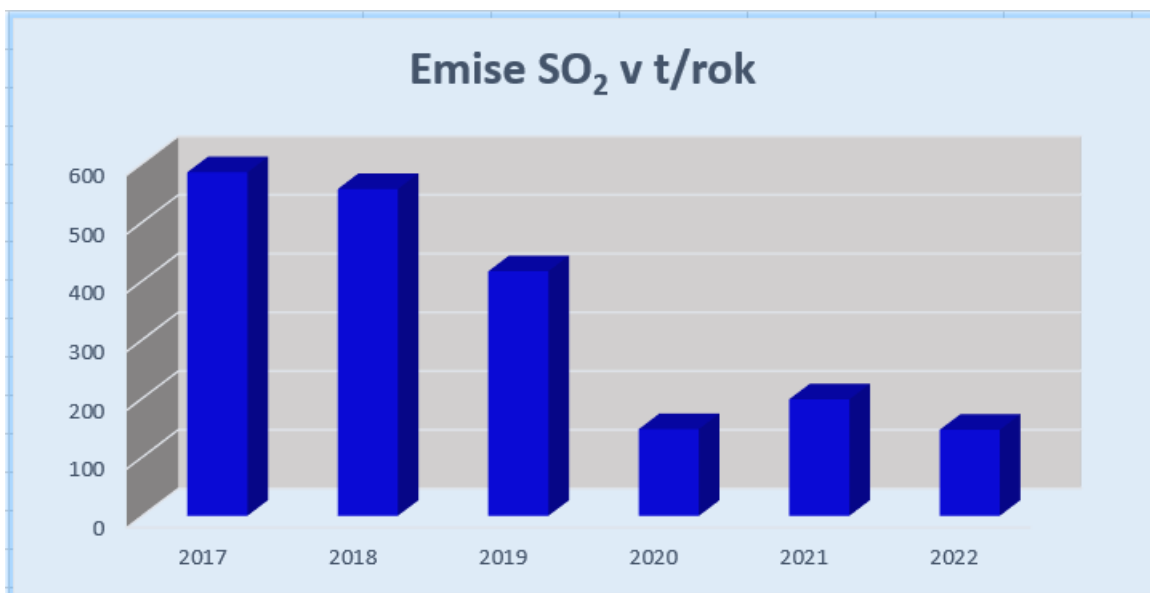
	2022
Produkce odpadů celkem	11 147,06 t
z toho: „O“ odpady - kaly z ČOV	7 424,43 t
„O“ ostatní	1 959,21 t
„N“ nebezpečný	1 763,42 t

2.4 Náklady na ekologii

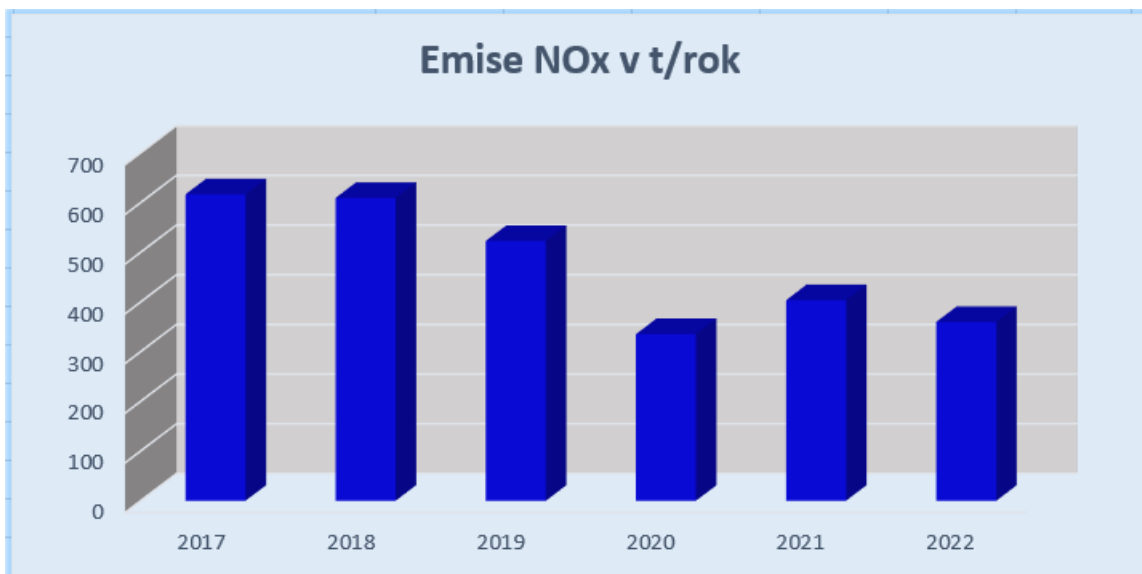
	2022
Náklady v mil. Kč	
Investiční náklady (vlastní)	115

3. Ochrana ovzduší

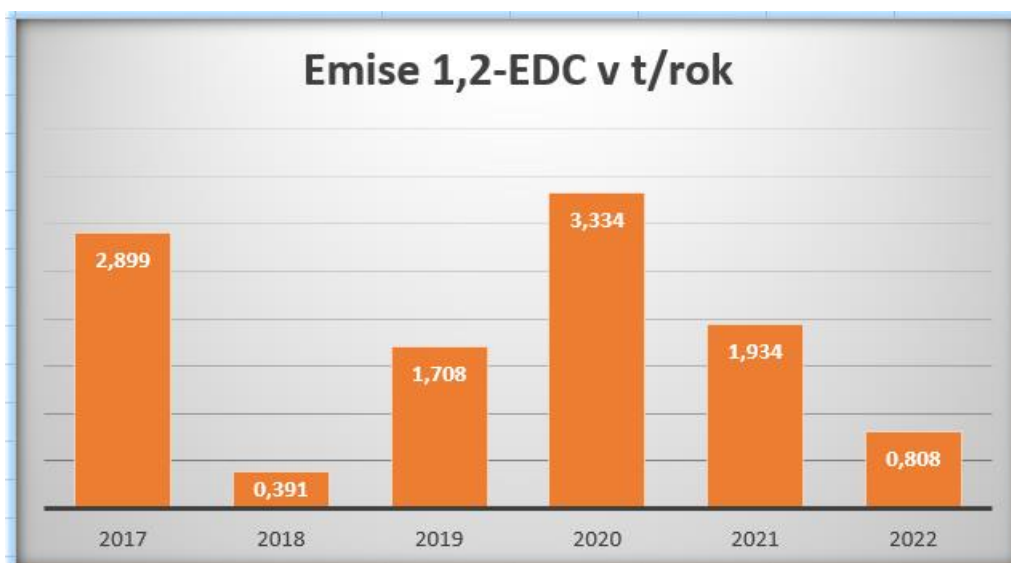
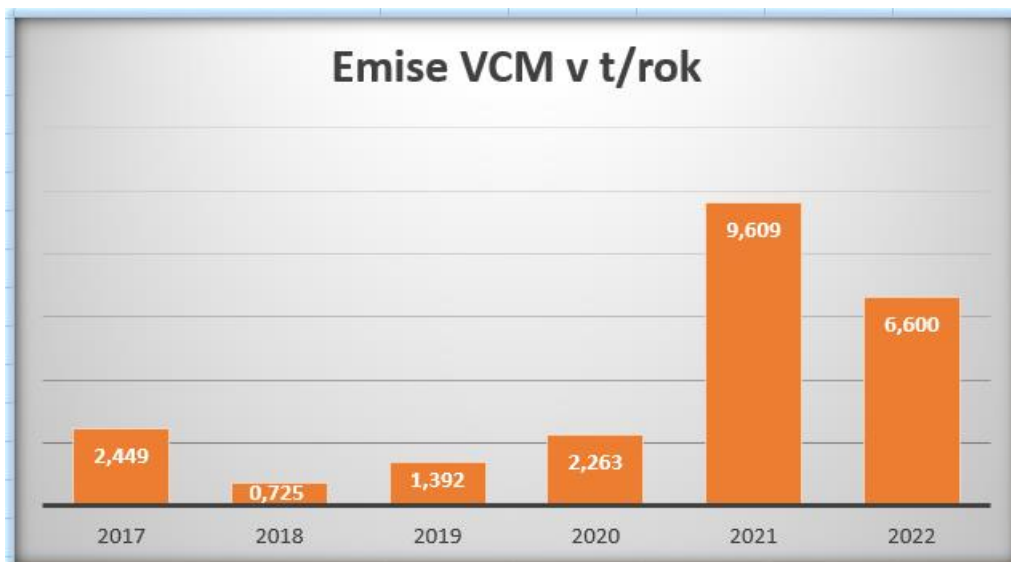
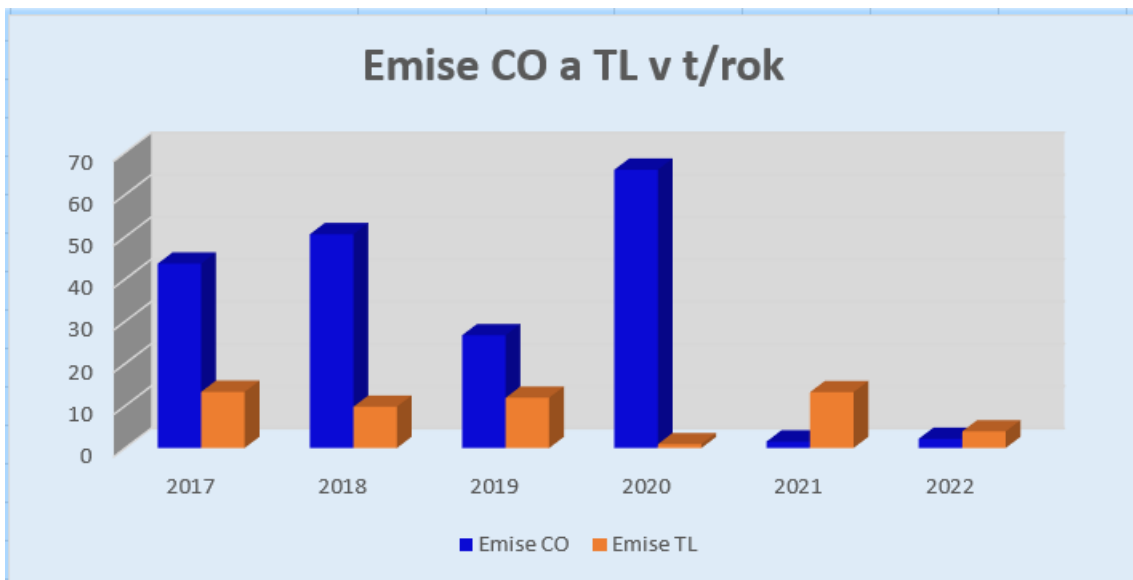
Do 12/2019 byly v provozu kotle na hnědé uhlí, poté proběhla jejich náhrada za kotle na zemní plyn. Výše emisí se odvíjí také od množství vyrobeného tepla a využití jednotlivých energetických kotlů.

Komentář: Po odstavení uhelných kotlů v 12/2019 a jejich náhradě za kotle na zemní plyn jsou celkové emise SO₂ z podniku výrazně nižší.

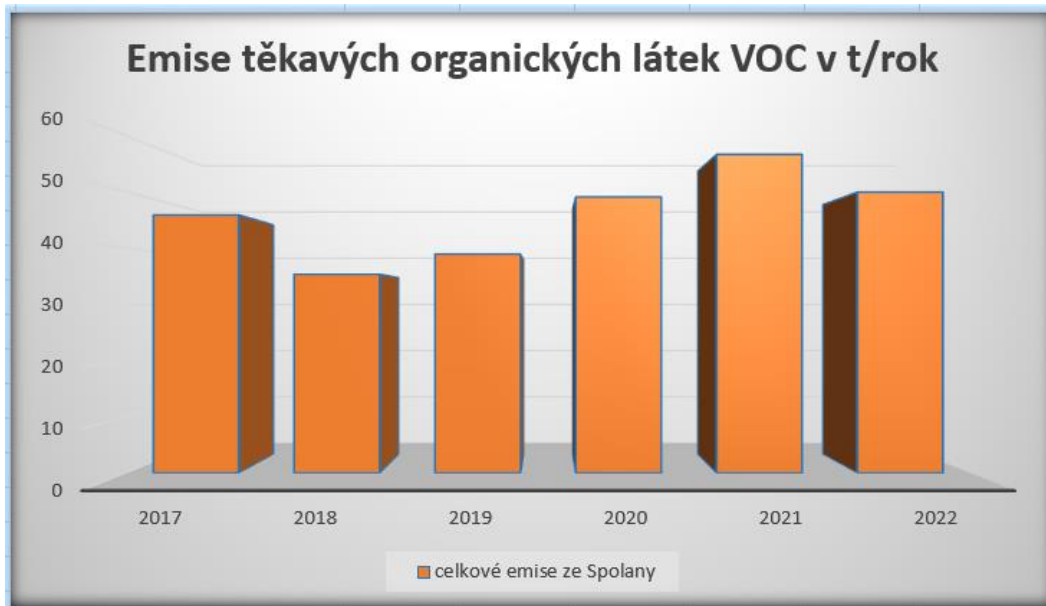
Komentář: Po odstavení uhelných kotlů v 12/2019 a jejich náhradě za kotle na zemní plyn jsou celkové emise NO_x z podniku nižší.

Vysvětlivky:

VCM - vinylchlorid, **EDC** - 1,2-dichlorethan

Komentář: Emise chlorovaných uhlovodíků z výroby vinylchloridu VCM a polyvinylchloridu PVC jsou ovlivněny četností najíždění a sjíždění provozu a četností mimořádných stavů, při kterých jsou emise odváděny do atmosféry přes koncová zařízení.

Komentář: Emise VOC jsou ovlivněny emisemi z výroby VCM a PVC, emise trichloretylenu z výroby kaprolaktamu jsou v podstatě konstantní.

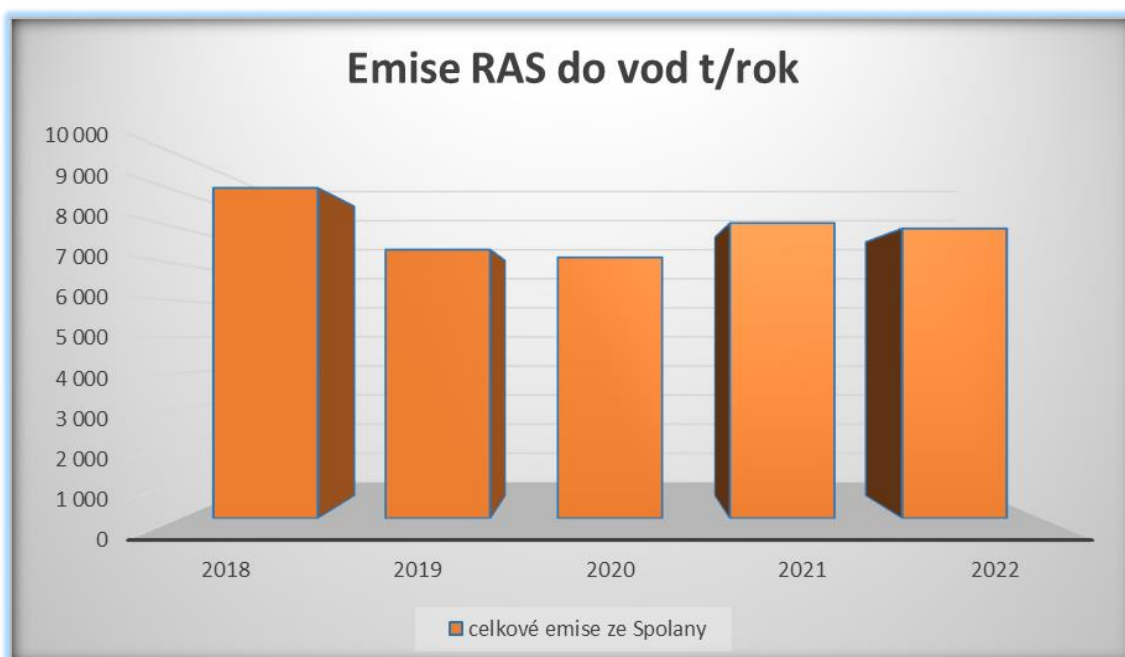
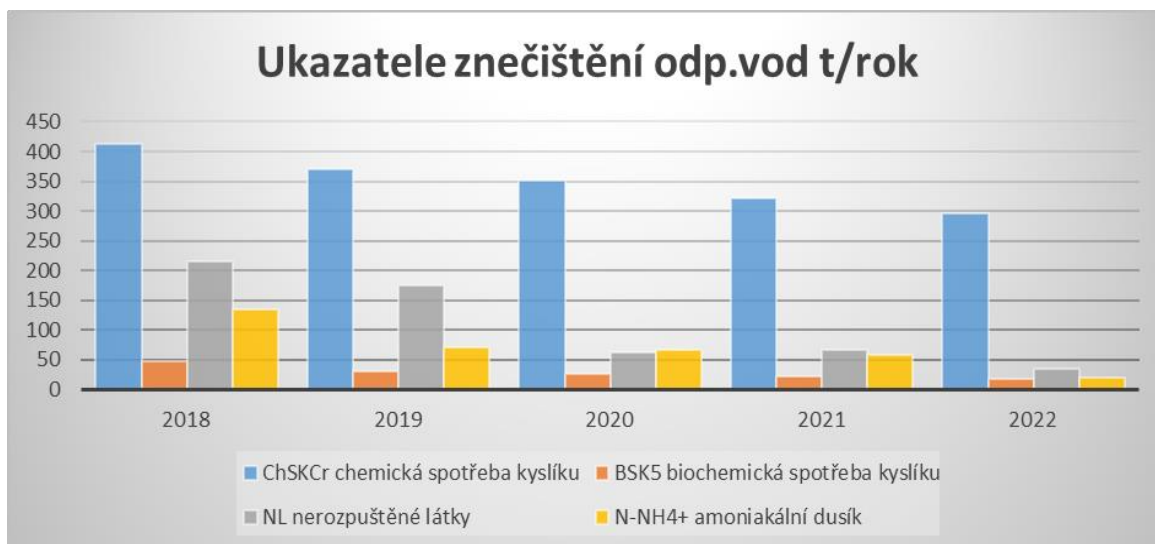
4. Ochrana vod

Odpadní vody z jednotlivých technologií jsou před vstupem na ČOV Spolany předčišťovány od specifických kontaminantů.

Na provozu Elektrolyza byla do května 2022 v provozu separace vody kontaminované rtutí a její následná demerkurizace. Konkrétně byla v provozu sběrná nádrž odpadních vod v podsálí haly elektrolyzérů, v té době již jediný provozovaný zdroj rtutí kontaminovaných vod čerpaných na jednotku demerkurizace. Odpadní vody z výroby vinylchlorid monomeru VCM jsou čištěny od chlorovaných uhlovodíků stripováním vodní parou. Odpadní vody z výroby PVC jsou demonomerovány (zbavovány vinylchlorid monomeru).

Účinnost těchto předčisticích technologií je monitorována před vstupem do centrálního kanalizačního systému, který odpadní vody odvádí na koncovou centrální mechanicko-biologickou čistírnu odpadních vod. Ta zajišťuje i čištění odpadních vod externích firem sídlících v areálu podniku a odpadních vod z aglomerace Neratovic (jednotná kanalizace).

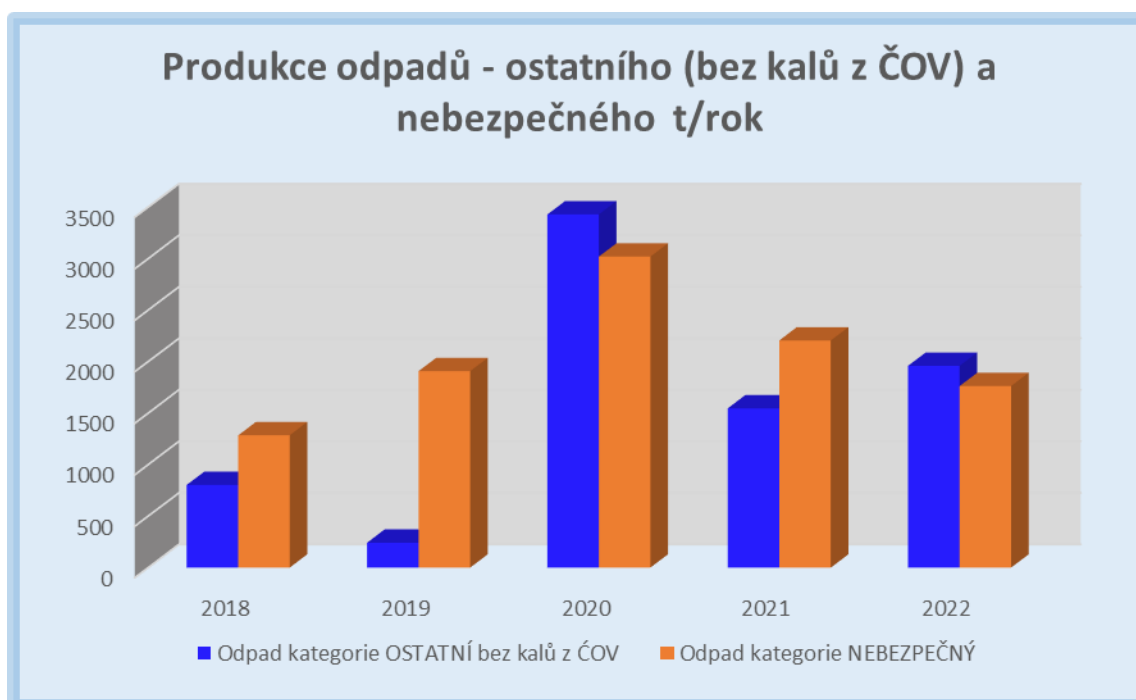
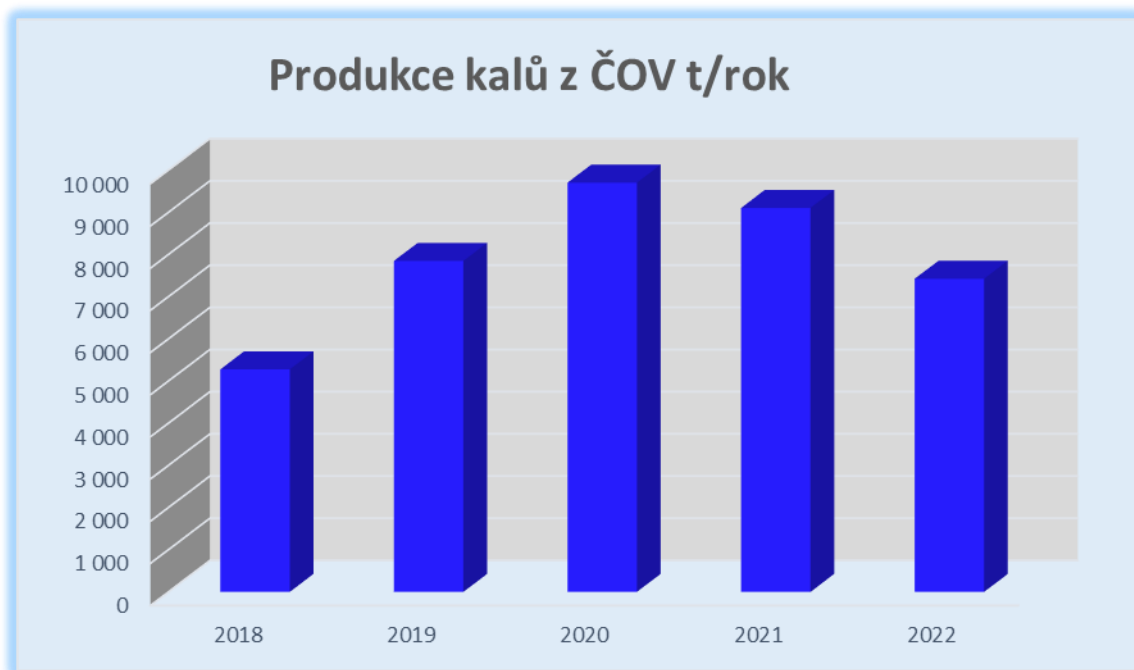
V roce 2022 nedošlo z hlediska ochrany vod k žádné mimořádné události, za kterou by byl podnik sankcionován.

5. Nakládání s odpady

Spolana vlastní a provozuje skládku pro nebezpečný odpad využívanou pro ukládání odpadu kategorie nebezpečný „N“, který lze dle limitů daných vyhláškou č. 273/2021 Sb. na skládky tohoto typu ukládat. Další odpady kategorie nebezpečný „N“, odpady kategorie ostatní „O“, komunální odpady včetně vyříděného papíru, plastů, skla, kovů a odpady vhodné k recyklaci předává oprávněným osobám (externím firmám). Zákonné povinnosti u odpadu z obalů řeší Spolana prostřednictvím smlouvy s autorizovanou obalovou společností EKO-KOM a.s.

6. Staré ekologické zátěže

V roce 2022 pokračoval Dlouhodobý monitoring podzemních a povrchových vod v souladu se smlouvou uzavřenou v roce 2008. Monitoring bude ukončen k červnu 2023, a proto byly již v průběhu roku 2022 podniknuty kroky pro zajištění druhé etapy monitoringu.

V průběhu roku 2022 pokračovala II. etapa údržby lokality SPOLANA s.r.o. v prostoru bývalých, dioxiny kontaminovaných budov. Údržba byla zahájena v roce 2021 a dle smlouvy bude ukončena po 5 letech.

Sanační zásah v prostoru mezi vnitropodnikovou komunikací a břehem řeky Labe spočívající v odstranění zeminy kontaminované rtuťí byl zahájen v roce 2020 a ukončen v roce 2021. Sanačními pracemi bylo odstraněno celkem 23 366 t nebezpečných odpadů s obsahem cca 23 t rtuťi. v roce 2022

byla provedena náhradní výsadba dřevin dle vydaných rozhodnutí místně příslušných úřadů, následná péče je smluvně zajištěna na 5 let.

Pro oblasti kontaminace podzemních vod byla vydána nová rozhodnutí České inspekce životního prostředí: v 12/2019 pro oblast Starého závodu s termínem ukončení sanace 12/2032, v 2/2020 pro oblast Petrochemie s termínem ukončení sanace 12/2035. V roce 2021 uzavřelo Ministerstvo financí ČR smlouvy na zpracování projektových dokumentací sanací lokalit Petrochemie a okolí a lokality Starého závodu, které budou použity pro zadání veřejných zakázek na realizace sanací. v roce 2022 byly zahájeny průzkumné práce pro vyhotovení projektových dokumentací.

V rámci průzkumu podloží byla v lokalitě výroby PVC (blok C4) a na Stáčení hmot (blok E4) zjištěna kontaminace persistentními organickými látkami. Kontaminace se týká starých ekologických zátěží. Spolana uvedenou záležitost oznámila Ministerstvu financí a České inspekci životního prostředí (ČIŽP), která požaduje provedení samostatného doprůzkumu k upřesnění rozsahu kontaminace. V roce 2022 uzavřelo Ministerstvo financí ČR smlouvy na zpracování analýz rizik nově zjištěných ohnisek.

7. Environmentální řízení

SPOLANA s.r.o. má vybudován integrovaný systém řízení, zahrnující systém managementu kvality (QMS) dle ČSN EN ISO 9001, systém environmentálního managementu (EMS) dle ČSN EN ISO 14001, systém managementu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (SMS) dle ČSN ISO 45001 a systém managementu hospodaření s energií dle ČSN EN ISO 50001. SPOLANA s.r.o. je držitelem osvědčení Responsible Care.

Ve dnech 24. 5. až 27. 5. 2022 se ve SPOLANA s.r.o. konal 1. dozorový audit oblastí QMS, EMS, SMS a EnMS. Na základě výsledků provedeného auditu byla potvrzena platnost certifikátů QMS, EMS, SMS a EnMS. Výsledky z 1. dozorového auditu, byly vedení společnosti předloženy formou materiálu č. M6/2022 „Výsledky dozorového auditu QMS, EMS, SMS, EnMS v roce 2022“. Informace o stavu plnění úkolů byla vedení společnosti předložena formou materiálu č. M8/2022 „Zpráva o způsobu plnění zjištěných neshod z 1. dozorového auditu ISŘ“.

Na rok 2022 bylo „Plánem interních a externích auditů QMS, EMS, SMS, EnMS“ stanoveno provést celkem 10 interních auditů, z toho 8 komplexních auditů a 2 dílčí audity. Všechny plánované interní audity byly provedeny. Z oblasti EMS bylo při interních auditech zjištěno 6 neshod, pro jejichž odstranění bylo uloženo celkem 7 opatření k nápravě.

Dokumentování auditů je provedeno elektronickou formou prostřednictvím databáze Audity-OKN v Lotus Notes.

8. Péče o výrobky

Spolana poskytuje svým zákazníkům kompletní bezpečnostní listy výrobků. Na vyžádání je schopna poskytnout zákazníkům další servis a poradenství v oblasti užívání produktů.

V srpnu 2014 byla podána na ECHA (Evropská agentura pro chemické látky) první žádost o povolení používat trichlorethylen při výrobě kaprolaktamu. Žádost byla předložena na základě zařazení trichlorethylenu do přílohy č. XIV Nařízení EU 1907/2006 (REACH). Povolení bylo uděleno do 21. 4. 2020. V roce 2018 byla v souladu s Nařízením REACH podána na ECHA druhá, přezkumná žádost, která je podmínkou pro další prodloužení povolení. Rozhodnutí nebylo v roce 2020 vydané, vzhledem ke splnění termínu podání přezkumné žádosti bylo povolení platné do vydání nového povolení. Dne 04. 03. 2021 bylo vydané prováděcí rozhodnutí komise o udělení povolení pro použití trichlorethylenu jako extrakčního rozpouštědla ve výrobě kaprolaktamu. Povolení pozbývá platnosti dne 21. 4. 2032, pokud do 21. 10. 2030 nebude předložena zpráva o přezkoumání.

Pro možnost nákupu trichlorethylenu ze zemí mimo EU byl v roce 2021 realizován proces registrace trichlorethylenu v tonážním pásmu 10 – 100 t/rok. Dne 07. 12. 2021 vydala agentura ECHA rozhodnutí o přidělení registračního čísla.